

ZÁVER

Pojem „súd členského štátu“ prešiel pozoruhodným vývojom od strohej definície v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva až po pojem, ktorý je bohato vymedzený v judikatúre Súdneho dvora a o ktorom sa dodnes vedú živé diskusie nielen medzi odbornou verejnosťou, ale aj medzi generálnymi advokátmi Súdneho dvora a Súdny dvorom samotným. A to napriek tomu, že od prvého pokusu ESD o jeho vymedzenie uplynulo už niekoľko desiatok rokov.²⁸¹ Aj napriek zdanlivej jednoduchosti a určitosti ide totiž o pojem pomerne zložitý a nejasný, o pojem, v ktorom sa dokonca ukrývajú akési šedé zóny.

Súdny dvor sa v snahe o definíciu tohto pojmu vydal cestou funkčného prístupu a predkladajúci orgán vždy testuje, pričom skúma charakter konania pred týmto subjektom. Postupne tak vytvoril súbor definičných znakov, ktoré „súd členského štátu“ musí spĺňať. ESD bol pri svojom posudzovaní predkladajúcich orgánov ale značne veľkorysý a po vytvorení súboru kritérií bol časom ochotný tieto rôznymi spôsobmi ohýbať a odpúšťať, napr. podmienku *inter partes* prehlásil za relatívnu,²⁸² prijal otázku položenú orgánom profesnej samosprávy,²⁸³ apod. Taktiež jeho prístup k orgánom vykonávajúcim dozor nad hospodárskou súťažou a verejnými zákazkami bol len ťažko čitateľný (prípady *Gabalfrisa*²⁸⁴ a *Syfait*²⁸⁵). Kontroverzné rozhodnutia sa skrátka začali množiť.

---

²⁸¹ Prvá päťka kritérií bola formulovaná už v roku 1966 vo veci 61/65 *Vaassen-Goebbels v. Beambtenfonds voor het Mijnbedrijf* [1966] ECR 377

²⁸² Vec C-54/96 *Dorsch Consult Ingenieursgesellschaft v. Bundesbaugesellschaft Berlin* [1997] ECR I-4961, bod 31

²⁸³ Vec 246/80 *Broekmeulen v. Huisarts Registratie Commissie* [1981] ECR 2311, bod 15-17

²⁸⁴ Spojená vec C-110/98 až C-147/98 *Gabalfrisa and others* [2000] ECR I-1577

²⁸⁵ Vec C-53/03 *Syfait and others* [2005] ECR I-4609

A kritika na seba prirodzene nenechala dlho čakať, a to ako zo strany odbornej verejnosti, tak aj od generálnych advokátov, ktorých postoj voči predkladajúcim subjektom je vo všeobecnosti o niečo prísnejší a argumentácia mnohokrát právne precíznejšia a konzistentnejšia. Súdnu dvoru je vyčítané, že ním zvolená cesta má za následok určitú nejasnosť pojmu „súd členského štátu“ a že ESD v podstate doteraz neprišiel s jeho jednotnou definíciou. Vytýka sa mu, že súčasné vymedzenie je príliš kazuistické, nejednoznačné a že pojem „súd členského štátu“ je aj po 40 rokoch snahy o jeho vymedzenie naďalej hmlistý a nejasný. Poukazuje sa aj na to, že pripustenie predbežných otázok od správnych orgánov môže narušiť onen výnimočný dialóg medzi súdom národným a komunitárnym. V neposlednom rade kritici prístupu Súdneho dvora konštatujú skutočnosť, že široké vymedzenie predkladajúceho orgánu má za následok obrovské množstvo položených otázok a rozhodnutie o predbežnej otázke tak v súčasnosti trvá v priemere až dva roky, čo rozhodne neprispieva k stavu právnej istoty v členských štátoch. Tento posledný aspekt napokon reflektujú aj viaceré reformné návrhy, ktorým je vlastný reštriktívny prístup k pojmu „súd členského štátu“, ale u ktorých zatiaľ tiež nedošlo k žiadnemu konsenzu.

Preto je namieste opýtať sa, prečo Súdny dvor nepočúvne svojich kritikov a nenasleduje stanoviská generálnych advokátov? Prečo volí častokrát kompromisné riešenia na úkor právnej precíznosti a konzistentnosti? Ak uvážime skutočnosť, že Súdny dvor je zložený zo skúsených a uznávaných právnych autorít a teda len ťažko by ho v tomto prípade niekto mohol podozrievať z obyčajného právneho diletantstva, nutne dospějeme k názoru, že v pozadí tohto prístupu musí figurovať naozaj presvedčivý dôvod, silný hnací motív, ktorí núti ESD k rôznym definičným kompromisom.

Tým motívom je pravdepodobne skutočnosť, že Súdny dvor nechce pripustiť situáciu, v ktorej by nemal možnosť odpovedať na predbežnú otázku položenú orgánom, ktorý síce nespĺňa všetky definičné znaky „súdu členského štátu“, ale

ktorý zároveň rozhoduje o komunitárnych právach jednotlivcov v poslednej inštancii a tým pádom neexistuje následná možnosť napadnúť jeho rozhodnutie pred obecnými súdmi členského štátu. ESD preto z času na čas prižmúri oči a pripustí predbežnú otázku aj od subjektu, ktorý pod definíciu „súdu členského štátu“ nie je možné bez výhrad subsumovať. V opačnom prípade by sa totiž mohlo stať, že by nebol naplnený hlavný cieľ konania o predbežnej otázke, ktorým je uniformná aplikácia a interpretácia komunitárneho práva. A to Súdny dvor nechce riskovať a ponecháva si pre túto možnosť zadné dvierka stále pootvorené.